

Ravnanje z odpadki v gospodarstvu

Janja Leban

Javna razprava v okviru projekta Umanotere in Fokusa
Ljubljana, 6. september 2005

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Izhodišče za ukrepe v gospodarstvu

- okoljska politika EU, NPVO
  - Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
    - okoljevarstvena dovoljenja (IPPC dovoljenja...)
    - pravila ravnanja
  - prostovoljne pobude (ISO 14001, EMAS, čista proizvodnja...)
-
- ➔ preprečevanje, predelava, odstranjevanje
  - ➔ povečanje učinkovitosti rabe virov in energije

IPPC dovoljenja

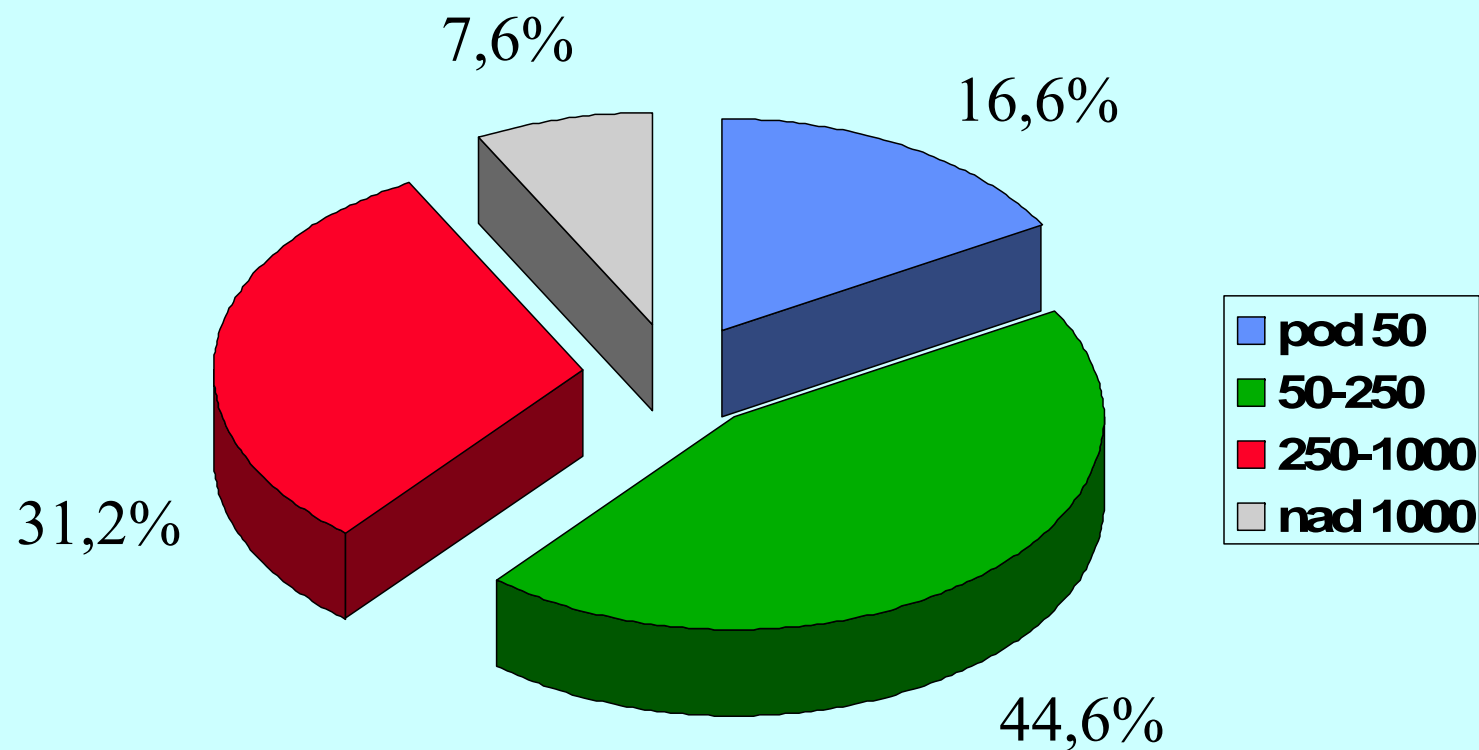
v vlogi za pridobitev dovoljenja je treba opisati:

- emisije, specifične vrednosti in naprave/tehnike čiščenja
  - ravnanje z odpadki in živinskim gnojem
  - ...

dovoljenje za IPPC naprave vsebuje

- določitev dopustnih vrednosti emisij v vode, zrak ali tla
- način ravnanja z odpadki
- določitev dopustne porabe vode in energije
- obveznost v zvezi z izvajanjem obratovalnega monitoringa in poročanjem
- ...

IPPC podjetja / št. zaposlenih

Ravnanje z (odsluženimi) proizvodi

- celosten pristop do proizvodov
od priprave... proizvodnje...do odstranjevanja
- odgovornost proizvajalca za dotrajani proizvod

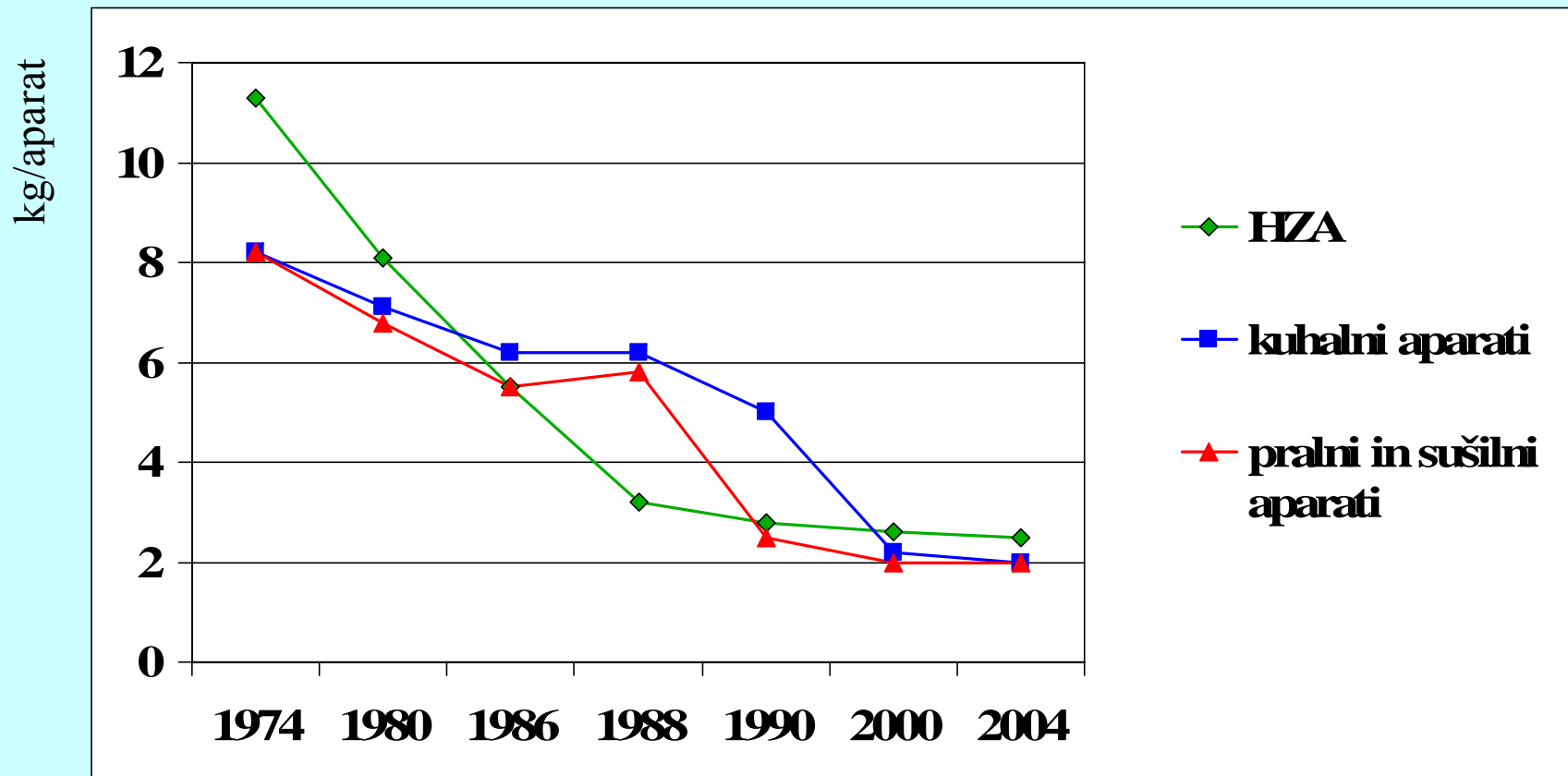
Primeri:

embalaža, motorna vozila, električna in elektronska oprema... baterije...

- omejevanje vsebnosti nevarnih snovi
- zahteve glede predelave in reciklaže (%)

Zmanjševanje količin embalaže - primer Gorenje

od povprečno 9 kg/aparat (1974) na okoli 2 kg/aparat (2000-2004)

Zmanjševanje količin OE - primer Gorenje

Nastajanje OE $\neq$ KO v proizvodnji v Velenju (v tonah)
(odpadna embalaža od vhodnih materialov in komponent)

	2000	2001	2002	2003	2004
papir in karton	1069,6	1094,5	1299,9	1314,6	1418,8
folija	60,1	74,1	276,8	279,9	457
les	819	943	709,8	542,7	636,1
mešana embalaža	2123,6	1843,7	1339,7	1249,2	1279,5
SKUPAJ	4072,3	3955,3	3626,3	3386,4	3791,4
št. proizvedenih aparatov	2 346 284	2 445 334	2 726 054	2 768 772	3 007 484

Industrija & prostovoljni programi

- ISO 14001

- Programi učinkovite rabe energije
- Okoljska poročila

po katalogu

išči

po osnovnih podatkih

po okoljskih priznanjih

po okoljskih poročilih

sestavljeno iskanje

PODJETJA Z OKOLJSKIMI PRIZNANJI

Pri uvajanju sistematičnega poslovanja pri ravnanju z okoljem v podjetjih nastopajo po vsem svetu najrazličnejše družbeno priznane prostovoljne pobude. V Sloveniji se je še najbolj in najprej uveljavilo **certificiranje sistema ravnanja z okoljem po ISO 14001** (prvi certifikat že v letu 1997). GZS se vključuje v programe **čista proizvodnja**, **ekoprofit** in **odgovorno ravnanje**. *Gospodarski vestnik (GV)* in *Ekološko razvojni sklad RS (EKO SKLAD)* podeljujeta priznanja oziroma nagrade za **okolju prijazno podjetje**, **okoljski izdelek leta**, **okolju prijazen postopek** in **mednarodno okoljsko partnerstvo**. *Gospodarski vestnik* in *Agencija RS za učinkovito rabo energije (AURE)* pa podjetjem podeljujeta priznanja za **energetsko učinkovito podjetje** in **energetsko učinkovit projekt** (ob tem pa še nagrade posameznikom – energetskim menedžerjem in projektantom). Še zlasti za javnost pomembna pa so podrobna **okoljska poročila**, izdana s strani samih, na področju zaščite okolja najbolj aktivnih, podjetij.

Z iskanjem po tem katalogu boste dobili, poleg širšega vpogleda v imetnike vseh ali posameznih priznanj, njihovega število, leta pridobitve in izdajatelja posameznih priznanj, tudi podrobnejše podatke o teh podjetjih, tudi za morebitne nadaljnje kontakte z njimi. Vabimo tudi vas, da nam **javite** morebitne novosti in spremembe, pri okoljskih poročilih tudi z navedbo naslova vaših ustreznih spletnih strani.

Informacije o katalogu in o objavi kataloga posreduje Olga Gabrovšek [po elektronski pošti](#) ali po telefonu 01/5898 187 .

Zadnja sprememba:

4.5.2005

Prva spletna objava:

8.8.2003

Število podjetij:

329

Število obiskov:

8545

Več o strokovni službi

Zadnjih 5 sprememb

4.5.2005
AQUASET D.D.

4.5.2005
ELAN, D.D.

29.4.2005
TOM D.D.

29.4.2005
ETOL d.d.

29.4.2005
INTERTRANS, D.D.,
LJUBLJANA

Zmanjševanje vplivov na okolje - primer Gorenje

- z vlaganjem v posodabljanje tehnoloških procesov in drugimi ukrepi je Gorenju v letih 1997 - 2003 uspelo:
  - zmanjšati količine nevarnih odpadkov za 67 % na izdelek
  - zmanjšati količino deponiranih odpadkov za 61 % na izd.
  - zmanjšati celotno obremenitev čistilne naprave za 74 %
  - zmanjšati porabo vode za 66 % na izdelek
  - zmanjšati porabo plina za 47 % na izdelek

Primer Gorenja

in druga
priznanja...

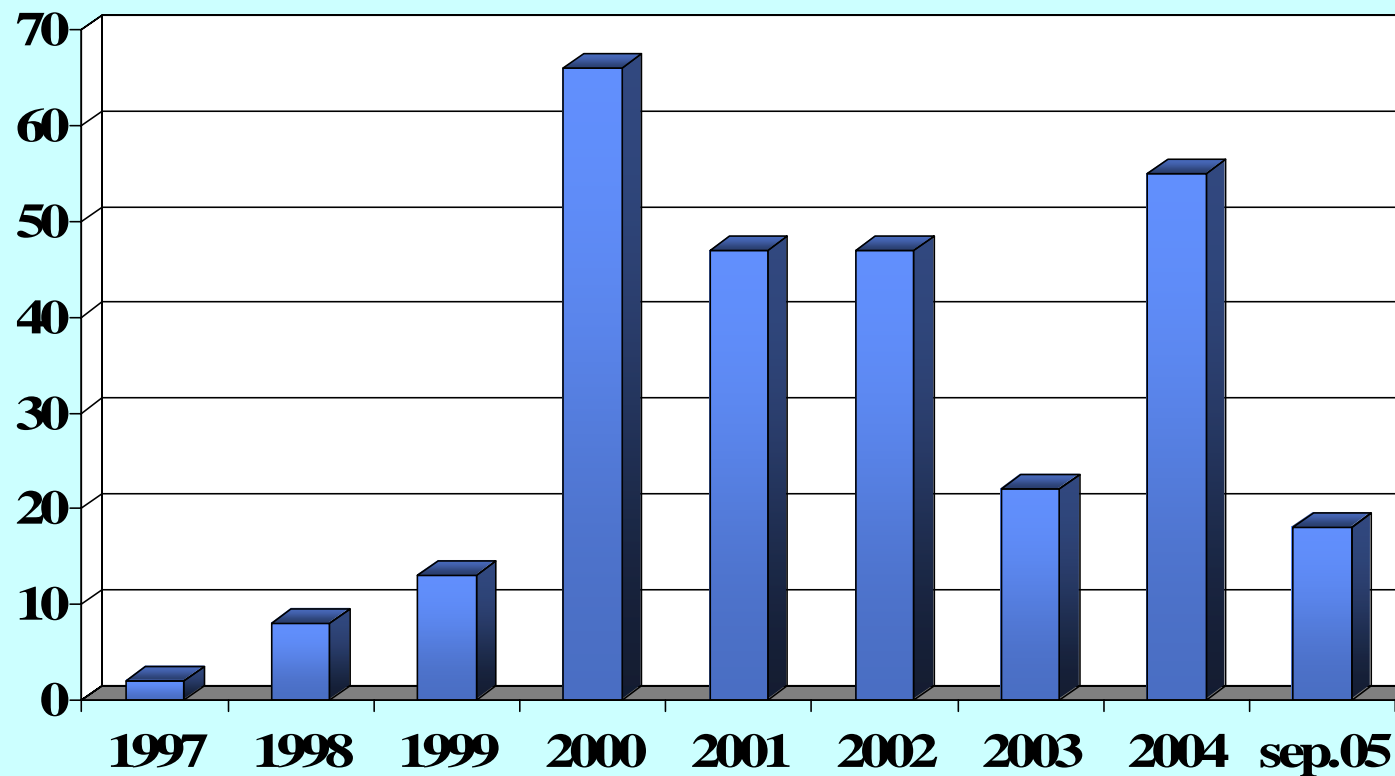
GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Certificiranje po ISO 14001 - SLO

št. certifikatov: 320

september 2005

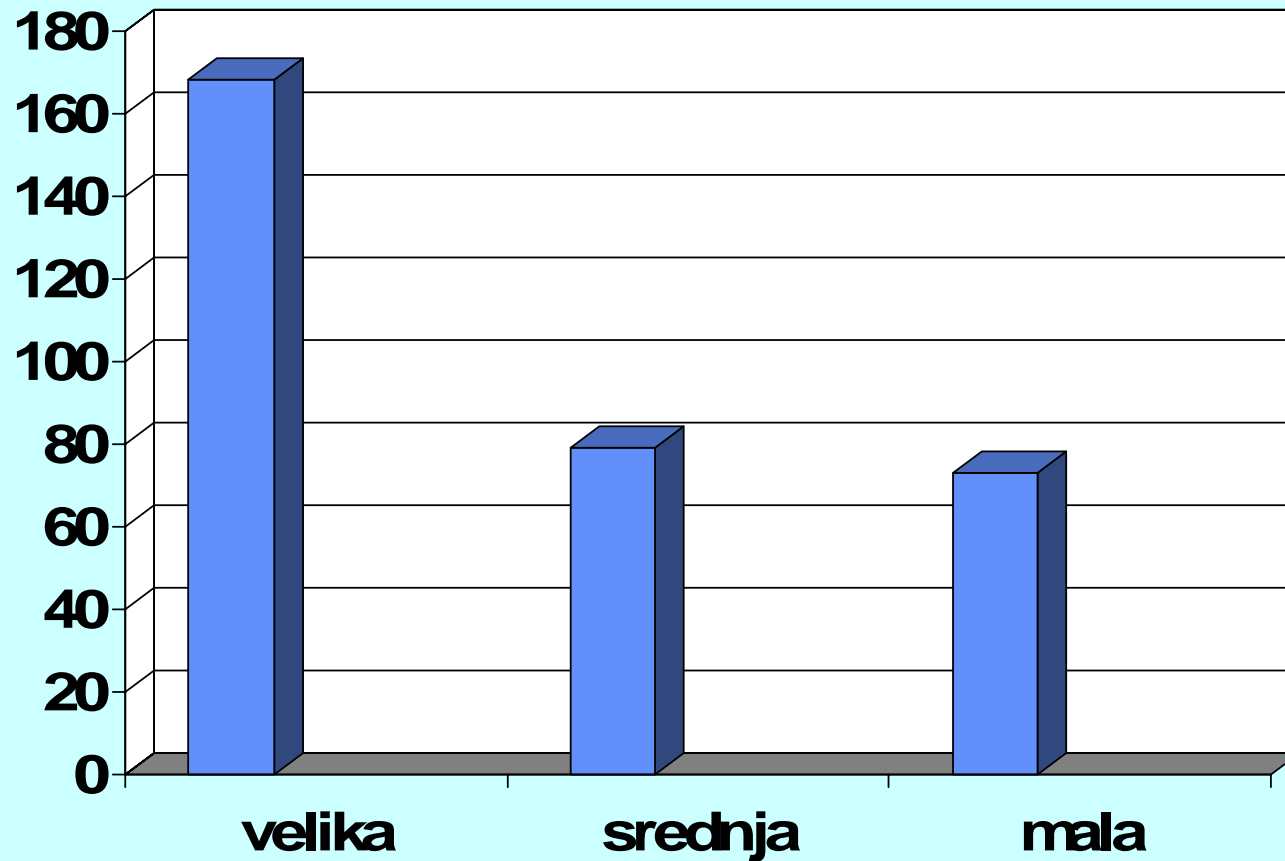

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

ISO 14001/velikost podjetij

Število ISO 14001 certifikatov: 320

Še so možne racionalizacije in optimizacije

Potrebni ukrepi:

zagotovitev izvajanja obstoječe zakonodaje

- pojasnila, informiranje, poenostavitev postopkov, inšpekcijski nadzor...

spodbujanje trajnostne proizvodnje in potrošnje

- spodbujanje uvajanje sistemov ravnanja z okoljem (EMAS, ISO 14000, čista proizvodnja, družbena odgovornost...)
- ozaveščanje potrošnikov o okoljskih prednostih eko-izdelkov in vzpodbujanje njihove uporabe
- uvajanje zelene davčne reforme
- zelena naročila, še zlasti v javnem sektorju
- vzpodbujanje racionalne rabe naravnih dobrin in iskanje alternativnih virov energije in surovin
- promocija primerov dobrih praks

dvig okoljske ozaveščenosti, sodelovanje z javnostmi